

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. II. Iansenius non requisivit ad meritum, demeritumque libertatem
contradictionis in statu naturæ lapsæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

DE PROPOSITIONE III. 323

agere propter liberi arbitrij flexibilem facultatem ad bonum & malum. Hæc potestas, inquit, in natura nuda liberi arbitrij quamdiu ad malum faciendum per supplicium æternæ damnationis nondum obduruit. Sic ergo soli Dæmones ac damnati dicuntur non amplius posse credere, sperare diligere, bene facere, juxta illud Augustini., Neque ipse diabolus habet liberum arbitrium ad bene faciendum, sed ad maximam malevolentiam pœnâ sui sceleris obdurate.

pag. 336.

S. August.
Epist. 107.

SECTIO II.

Lansenium non requisivisse ad meritum, demeritumque libertatem contradictionis in statu naturæ lapsæ, ostenditur ex l. 4. de statu nat. lapsæ c. 24. & 25.

In primis de lapsis dæmonibus, quibus libertas contradictionis non suppetit, afferit: Eos lex æterna non blasphemandum, non superbiendum, non invidendum &c. infatigabiliter jubet, & eos contra legem istam peccare nemo sanè mentis diffidēri debet. Quod autem non demereantur superbiendo (quod omittere non possunt) non in defectum libertatis ad demeritum requisitæ, sed in statum refundit hisce verbis: *Quamvis novarum pœnarum demeritum, ratio & stabilitas illius status impedit.*

Deinde ad Angelos beatos descendit, quibus afferit juxta Scholasticorum placita contradictionis indifferentiam tribui, sed Augustino minus caram idoneamque esse ad Pelagianorum tela retundenda: quia numquam ad inveniendam, demonstrandamque arbitrii libertatem in peccantibus in has angustias sese conjecit, vel à Pelagianis pag.

X 2

pec-

324 LIBER QUARTUS

peccandi necessitatem oppugnantibus coarctatus fuit. Nemo autem, nisi Hospes in Augustini pomariis, nescius est Pelagianos libertatem ad meritum demeritumque necessarium postulasse, cui fatalem aiebant necessitatem immutabilem, quæ propriè necessitas dicitur; adeoque ex mente Jansenii coarctatus non fuerit Augustinus, modò essentiam libertatis ostenderent in libertâ voluntariâ sartam-tectam poneret.

Ibid. Et hoc ipsum Jansenius sat indicat exerte dicens: *Nam si ve talis libertas (contradictionis aut contrarietatis) adsit, sive non adsit, EAM Augustinus NIHIL OMNINO CURAT... Sed ei abunde satis est quod peccator... Sciens & prudens plena voluntate feratur in malum, sive ab istâ diligendi mali necessitate se expedire possit sive non possit.*

Itaque, auctore Jansenio, Augustinus non curavit necessitatem ullam, modò voluntaria sit, licet immutabilem, qualis est Dæmonum, ut peccati demeritum, staret in viatoribus; qui proindè idem sensit, quod Augustinum sensisse, licet perperam, existimavit. Omnia namque Doctorum & Scholasticorum placita de hac matteria Augustino suo adverba vel post-habuit continentem, vel ut inania despuit.

Secundò Capite 25. *ad peccati damnabilis & benè facti laudabilis rationem non requirit necessitatis evitabilitatem, sed ait necessitatem eam, ex hypothesi liberæ determinationis præviæ, abunde sufficere.* Id declarat exemplô operum Dei ad extrâ, quæ profluunt ex voluntate ejus liberâ in æternitate, sed immutabili nunc in tempore. Nam quæ Deus antè Mundi Constitutionem decrevit, in tempore mutare non potest. Exinde concludit hominem sufficienti pollere libertate ad peccati damnabilis reatum contrahendum, saltem in viâ, licet peccatum nul-

lē

DE PROPOSITIONE III. 325

lò modò vitare posset , sicut nec diabolus po-
test omissionem Amoris Dei , superbiæ , &c. eò-
quod sufficiat causam præbuisse liberam inelu-
ctabilis necessitatis. Peccati *damnabilis ratio* ,
inquit , *sicut & laudabilis benefacti ab arbitrij li-*
bertate dependet. *Fam autem secundum Recentio-*
rum etiam Theologorum sententiam , certum est
actum aliquem bonum posse esse liberum , libertate de
quâ ipsi loquuntur , quamvis ex aliquâ suppositione
jam fiat necessariob. & voluntas quæ eum producit ab
eo producendo abstinere non possit. Ut autem osten-
dat se necessitatem etiam immutabilem com-
plecti velle in causâ meriti vel demeriti , ab im-
mutabili Dei decreto consecutionem dedit :
Sic enim videmus actum divinæ voluntatis ex hy-
pothesi , quod ad eum se liberè determinaverit , non
amplius posse retractari : ex quo fit , ut quidquid
ad extra facere reipsa jam ab æterno decreverit , &
elegenter , necessarium sit , ut fiat. Sufficit enim
ad ejus libertatem , ut se liberrime se ad eum Deus
ab æterno determinaverit , cuius liberrimæ deter-
minationis semper adhuc actus liber est & semper
erit. Hanc electionis liberæ constantiam si creatura
imitetur , ut pari modò immobiliter in amore crea-
toris vel creature ad quem sese summâ libertate ,
non solum quantum ad speciem actus sed etiam ad
exercitium perseveret , nihil est cui actus ille non
semper possit dici eadem libertate liber , quâ ab
initio liberæ determinationis liber fuit. Ad elu-
cidationem addit verba S. Augustini dicentis de *L. 3. de lib.*
beatis : *Deum perpetuâ justitiae tenendæ volun-* *arb. c. 5.*
tate promerentur.

Hinc liquidò fluit , quod sola status ratio Jan-
senio visa sit meriti ac demeriti conditionem sub-
ruere , non necessitas voluntaria quantâlibet
immutabilitate & inevitabilitate constricta. Ac
proindè si viatores necessitarentur ad bonum

326 LIBER QUARTUS

v.g. ad diligendum Deum sicut beati; vel ad non diligendum; sicut damnati; nihil merito demeritoque deficeret, eò quod decesset coactio, & voluntas non abesset.

SECTIO III.

Quod sola coactio Iansenio visa sit officere libertati ad meritum demeritumque requisitæ probatur ex Argumentis S. Augustini, quibus utitur.

L. 1 cap. imp.
cap. 102. **T**otus est Jansenius in eō, ut probet libertatem meritoriam Argumentis, quibus Augustinus impetrat Pelagianos. Pelagianos enim inter & Augustinum nulla fuit concertatio de libertate à meritō vel demeritō abstrahente vel impertinente, sed reverā pertinente & requisitā. Pelagiani per gratiam necessitantem, ut rebantur esse, merita convelli, & per gratiæ necessitatem, si quandō abesset, demerita asserebant everti. Hinc ea Juliani objectio: *Si liberum ante ad bonum non fuit, & factum est post baptismum liberum, ut malum facere non possit; numquam quidem ei affuit libertas: & probatur sine REATU ante peccasse, & postea sine cura sanctitatis gloriam possidere.*

Similiter Pelagius necessitatem velut eversivam reatus sive demeriti objicit Augustino lib. de nat. & grat. c. 30. *Quomodo Deo pro illius peccati reatu subditus esse poterit, quod suum non esse cognoverit? suum enim non est, si necessarium est. Et si voluntarium est, vitari potest.*

Et quām frequenter Julianus, ut per necessitatem peccati naturam evertat, Augustino propriam definitionem intorquet: *Et undē liberum est*